

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	1/12	03

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu prosedürün amacı, Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ) faaliyetleri sonucu oluşan tüm atıkların T.C. mevzuat hükümleri doğrultusunda çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde muamele edilmesini (toplama, ayırma, depolama, geri dönüştürme, tekrar kullanma ve bertaraf etme) ve en aza indirilmesini, tehlikeli atık alanlarının etkin ve mevzuata uygun şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Bu prosedür, SEDAŞ Elektrik Dağıtım Sistemi faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan esas ve yardımcı malzemelerin atıkları ile ofislerde ve binalarda çalışanlar tarafından üretilen kâğıt, cam, plastik, metal vb. atıklar ve revirden kaynaklanan atıklar da dâhil olacak şekilde tehlikeli/tehlikesiz tüm atıkları kapsar.

2. SORUMLULUKLAR

Bu prosedür Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürlüğü tarafından hazırlanır; yönetim Sistemlerine uygunluğu Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürlüğü tarafından kontrol edilir; departmanın bağlı olduğu Regülasyon ve Uyum Direktörlüğü onayı ile yayınlanır.

3. REFERANSLAR

ISO 14001:2015 Madde 8.1

ISO 45001:2018 Madde 8.1

Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)

Atık Yönetimi Yönetmeliği

4. TANIMLAR

Şirket: Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ)

Atık: Sağlıklı kullanım süresi dolmuş, niteliği bozulmuş ya da yanlış kullanıma maruz kalmış, faaliyetler sonucu ve/veya kazara kirlenmiş ya da kirliliğin önlenmesi amacıyla kullanılmış, kirlenmiş alanın iyileştirilmesi çalışmaları sonucu ortaya çıkan, bulunan ortamdan uzaklaştırılmak istenen tehlikeli ve tehlikesiz maddelerin tümü, hurda.

Atık Üreticisi: Faaliyetleri sonucunda atık oluşumuna neden olan kişi ve/veya atığın bileşiminde veya yapısında değişikliğe neden olacak ön işleme, karıştırma veya diğer işlemleri yapan herhangi bir gerçek kişi veya departman.

Koltuk (Bölge) Depoları (BD): İşletme çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için ihtiyaç duyulacak malzemelerin stoklanıp korunduğu, Bölge Müdürlüğü sorumluluğunda olan depolardır.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	2/12	03

Bertaraf etmek: Atıkların geçici olarak depolandıkları alanlardan uzaklaştırılması için tekrar kullanma, geri dönüşüm ya da geri kazanım seçeneklerinden herhangi birinin kullanılmadığı durumda, çevre ve insan sağlığı açısından zararsız hale getirmek suretiyle mühendislik yöntemlerini kullanarak (kompostlaştırma, yakma, düzenli depolama) nihai uzaklaştırma yöntemi.

Evsel Atık: SEDAŞ yerleşke ve binalarından tüketim faaliyetleri neticesinde oluşan veya kullanım süresi dolan, uzaklaştırılması istenen tehlikeli ve zararlı katı atık kapsamına girmeyen atıklar. Örnek: Üretim/hizmet faaliyeti neticesinde oluşanlar haricindeki kağıt, cam, plastik, metal, mobilya vs.

Geri dönüşüm: Geri dönüştürme, potansiyel olarak faydalı malzemelerin israf olmasını önlemek, yeni ham maddelerin tüketilmesini azaltmak, enerji kullanımını azaltmak, “geleneksel” atık bertaraf etme gereğini azaltarak hava kirliliğini (yakmadan kaynaklanan) ve su kirliliğini (çöp depolamadan kaynaklanan) azaltmak ve sera gazı salınımlarını bakir üretime kıyasla düşürmek için, kullanılmış malzemelerin süreçten geçirilip orijinal amaçlı ya da enerji geri kazanımı hariç olmak üzere organik geri dönüşüm dâhil diğer amaçlar için yeniden işlenmesini kapsar.

Geri kazanım: Tekrar kullanım ve geri dönüşüm kavramlarını da kapsayan; atıkların özelliklerinden yararlanılarak içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle başka ürünlere veya enerjiye çevrilmesini kapsar.

Tekrar kullanma: Tekrar kullanma, bir nesneyi birden çok kez kullanmaktır. Bu terim, nesnenin aynı işlev için yeniden kullanıldığı geleneksel tekrar kullanmayı ve yeni işlev için kullanıldığı yeni ömürlü tekrar kullanmayı içerir.

Katı atık: Bertaraf edilmek istenilen ve çevresel hususlarla ilgili olarak kontrol altında tutulması gereken katı malzemeler.

SEDAŞ Merkez Depoları (CWH): Kocaeli (Körfez) ve Bolu olmak üzere 2 adet olan ve yönetimi SEDAŞ Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğünde olan, İşletme ve Yatırım malzemelerinin tamamını ve Tehlikeli/Tehlikesiz Atık Geçici Depo Alanlarını bünyesinde bulunduran SEDAŞ' in ana depolarıdır.

Tehlikeli Atık: Atıkların çevre ve insan sağlığına yönelik muhtemel olumsuz etkilerini önlemek için, uzaklaştırma sürecinde özel işlemler gerektiren biyolojik, kimyasal ve fiziksel özellikte yanıcı-yakıcı, tutuşucu, zehirleyici, tahriş edici, korozyif, kanserojen, yok edici ve/veya diğer bir madde ile etkileşimi sonucu zararlı ve tehlikeli olabilen atık maddelerdir.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	3/12	03

Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı: Tesis sahası içerisinde, sızdırmaz beton zeminli, üzeri kapalı, dökülme ve sızıntılara karşı önlem alınmış, farklı atıklar için farklı bölümler oluşturulmuş ve tehlikeli atıkların kodlarına göre bu bölümlerde ayrı olarak uygun şekilde (gerektiğinde konteynır içerisinde) depolanacağı alandır.

Tehlikesiz/ İnert (Etkisiz) Atık: Fiziksel, kimyasal veya biyolojik olarak önemli derecede herhangi bir değişime uğramayan, çözünmeyen, yanmayan, fiziksel veya kimyasal olarak reaksiyona girmeyen, biyolojik bozulmaya uğramayan veya temas ettiği maddeleri çevreye veya insan hayatına zarar verecek şekilde etkilemeyen ve toplam sızıntı kabiliyeti ve ekotoksitesi önemsiz miktarda olan, özellikle yüzey ve yeraltı suyu kirliliği tehlikesi oluşturmayan atıklardır. Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-IV'ünde (*) ile işaretlenmemiş atıklardır.

Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı: Tesis sahası içerisinde, sızdırmaz beton zeminli, farklı atıklar için farklı bölümler oluşturulmuş ve farklı atıkların bu bölümlerde ayrı olarak uygun şekilde (gerektiğinde konteynır içerisinde) depolanacağı alandır.

Tıbbi atık: Revirden kaynaklanan ve enfeksiyöz (Enfeksiyon yapıcı etkenleri taşıdığı bilinen veya taşınması muhtemel kan ve kan ürünleri olmak üzere, ayrıca patolojik materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, bandaj, flaster, tamponlar gibi atıklar), patolojik (Vücut dokuları veya sıvıları, vücut parçaları; kan ve diğer vücut sıvılarını kapsayan atıklar) ve kesici-delici (Şırınga, enjektör ve diğer tüm deri altı girişim iğneleri, bisturi, bıçak, serum seti iğnesi, kırık cam, ampul, kırılmış cam tüp gibi batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar) atıklardan oluşan bulaşıcı hastalık riski bulunan atık.

Farmasötik atık: Kullanma süresi dolmuş veya artık kullanılmayan, ambalajı bozulmuş, dökülmüş ve kontamine olmuş ilaçlar, aşılar, serumlar ve diğer farmasötik ürünler ve bunların artıklarını ihtiva eden kullanılmış eldivenler, hortumlar, şişeler ve kutuları, kapsar ve Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre muamele edilir.

PCB: Poliklorlu Bifenil

Mobil Atık Takip (MoTAT) Sistemi : Her bir taşıma işlemine ilişkin bilgilerin kaynağında kayıt altına alınması, atık taşıma firma ve araçların lisanslandırılması, atık yüklü araçların seyir halindeyken izlenmesi ve bu şekilde atık taşıma işlemlerinin etkin bir şekilde denetlenmesi amacıyla hazırlanan çevrimiçi sistemdir.

Taşıma Kontrol Numarası (TKN): Atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından atık transfer talebi onaylandığında MoTAT sistemince üretilen ve yalnız atık üreticisi/yetkilendirilmiş kuruluş tarafından görülen numaradır.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	4/12	03

5. UYGULAMA

5.1. Atık Yönetimi

Atıkları kaynağında ayırma, tekrar kullanma, geri dönüştürme ve bertaraf etme hakkında farkındalık yaratmak, yayınlanan prosedür ve talimatların uygulanması konusunda himayesinde çalışanlara öncü ve örnek olmak, atık azaltma projelerine destek olmak, tüm birimler tarafından faaliyetler esnasında kullanılacak olan malzemelerin kullanım veya bertaraf aşamasında çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek veya en az zarar verecek şekilde tasarlanan ürünlerden seçilmesine özen göstermek konularında tüm yöneticiler sorumludur.

Tüm yöneticiler faaliyetleri kapsamında kullanılacak malzeme seçimlerinde, çevreye minimum zarar verecek şekilde malzeme şartnamelerinin hazırlanmasından, hizmet alımlarında ise yine çevreye minimum zarar verecek şekilde hizmet şartnamelerinin hazırlanmasından sorumludur. Stratejik Planlama ve Geliştirme Departmanı tarafından, sorumlularınca hazırlanan malzeme ve hizmet şartnameleri çevre etkilerini azaltmak amaçlı değerlendirilerek gerekli düzenlemeler ilave edilir.

SEDAŞ Stratejik Planlama ve Geliştirme Departmanı, tüm atıkların geri kazanım/bertarafa gönderilmesi sirkülasyonu için gerekli ortamı ve Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanının etkin ve güvenli depolanması için gerekli yasal düzenlemelerin sürekliliği üst yönetim desteği ile sağlar.

Stratejik Planlama ve Geliştirme Departmanı Şirket faaliyetleri kapsamındaki çevre yönetimi operasyonlarının Çevre Mevzuatı hükümlerine uygun gerçekleştirilmesine öncülük ve rehberlik ederek uyulması gerekli şartları ortaya koyar. Atık yönetimi ile ilgili iç kontrol sisteminin kurulmasını ve işletilmesini sağlar. Aynı zamanda Stratejik Planlama ve Geliştirme Departmanı, atık ayırma, tekrar kullanma, geri dönüştürme ve bertaraf etme hakkında farkındalık yaratmak için çalışmalar yapar.

Yüklenici çalışanları da dahil tüm SEDAŞ Çalışanları atık üretimini önlemek veya atıkların kaynağında ayrı toplanarak en aza indirilmesi esasına uygun olarak kendileri ile ilgili çalışmaları gerçekleştirir.

5.2. Atığın Niteliğinin Belirlenmesi

Şirket'in faaliyet alanı içerisindeki sahalarda ve Şirket faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan atıkların tümü meydana geldiği sahalarda/atığın kaynağında bekletilmeksizin ilgili birim/yüklenici tarafından yüklenici veya SEDAŞ depo sahalarına ulaştırılır.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	5/12	03

Şirket bünyesinde yürütülen faaliyetler sonucu açığa çıkan tehlikeli atıklar (dağıtım trafosu, pano, atık yağ, kesiciler, aküler, ampul, floresan, kontamine atık, kontamine ambalaj, toner, kartuş vb.) diğer atıklardan ayrı ve tanımlı bölme/konteynirlarda Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında depolanır.

Metal, cam, kâğıt ve plastik içerikli, üzerinde veya içerisinde yiyecek kalıntısı içermeyen ambalaj atıkları idari binalardaki geri dönüşüm kutularına atılarak ilgili Belediyelerin toplama planına göre bağlı bulundukları yerel belediyelere iletilir.

Hurda olduğuna karar verilen mobilyalar İdari İşler Yetkilileri tarafından bulundukları bölgenin bağlı olduğu ana depolara gönderilmek suretiyle uzaklaştırılırlar. İdari İşler Yetkilileri tarafından, ihtiyaç fazlası olduklarına karar verildiği durumda ise Satın Alma Müdürlüğüne yapacakları talep ile istekli alıcılara satılırlar.

Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL) ise yine İdari İşler Müdürlüğü ve Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğü yetkilileri tarafından Tehlikeli Atık Depolama Alanlarında tanımlı alanlarda muhafaza edilmek üzere oluştukları ilgili sahalarda bekletilmeden ana depolara teslim edilirler.

Tıbbi atıklar, üzerinde (Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde belirlendiği gibi) tehlikeli atık simgesi bulunan kalın, kırmızı torba veya kutu içinde, özel olarak ayrılmış atık kutularının içerisinde depolanırlar. Tıbbi atıklar, evsel ve diğer atıklardan ayrı tutulur ve revirlerdeki İşyeri Hekimleri ve/veya diğer sağlık personeli tarafından ilgili Belediyelerce belirlenmiş ve Şirket tarafından sözleşme imzalanmış tıbbi atık toplamaya yetkili firmalara teslim edilir. Bu teslimat sonrasında Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanına haber verilmelidir. Teslimat aşamasında Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından MoTAT Sisteminde atık taşıma talebi oluşturularak iletirilir.

BT Müdürlüğü ve İdari İşler Müdürlüğüne ait elektronik atıklar , depo sahalarının içerisinde konumlandırılmış olan Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında tanımlı bölmelerde muhafaza edilirler. Tehlikeli Atık Depolama Alanına giriş-çıkış ve kayıt işlemleri Malzeme Planlama ve Lojistik Departmanı tarafından gerçekleştirilir.

Atık yağ ya da başka bir kimyasalın bulaşmış olduğu kirli bez, paçavra, üstübu vb. malzemeler, atık alanında tanımlı bölmelerde bulunan kapalı kaplarda saklanır ve belirlenen kod ile bertarafa gönderilir.

Kullanım ömrü dolan ve/veya artık Şirket faaliyetlerinde (ofis ve saha) değerlendirilmesi mümkün olmayan tüm malzemeler yönetildikleri süreç birim/bölmeleri tarafından depolanmak üzere belirlenen sahaların kapasitesi doğrultusunda muhafaza edilerek kapasite dolduğunda

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	6/12	03

Şirket depo alanlarına sevk edilir. Şirket depolarında demontaj/kullanım ömrü dolan malzeme ile ilgili verilecek atık veya ihtiyaç fazlası kararı doğrultusunda Şirket faaliyet sahalarından mevzuata uygun şekilde uzaklaştırılması sağlanır.

5.3. Atıkların Geçici Depolanması

SEDAŞ' ın faaliyet alanı içerisinde ve SEDAŞ faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan ve kullanılamayacağı düşünülen SEDAŞ tarafından temin edilen malzemelerin tümü meydana geldiği sahalarda uygun şekilde biriktirilerek ilgili birim/yüklenici tarafından SEDAŞ depo sahalarına kontrol edilmek üzere ulaştırılır. Yüklenicinin işlemleri neticesinde kendine ait veya Yapım Şartnamesinde yüklenici sorumluluğunda olduğu belirtilen atıklar yine yüklenici tarafından şartnameye uygun olarak muamele edilir. SEDAŞ sorumluluğundaki atıkların (hurdaların) depolanma yeri SEDAŞ depolarıdır. Bölge Müdürlüğü ne bağlı çalışan, tesis vb. işlerini yürüten yüklenicilerin faaliyetleri esnasında meydana gelen uygunsuz olduğu belirlenen malzemeler, sahaların kapasitesi doğrultusunda muhafaza edilerek kapasite dolduğunda SEDAŞ Merkez Depolarına veya Sakarya BölgeBölge Deposuna (Sakarya Bölge Müdürlüğüne bağlı ekipler tarafından üretilen atıklar için) bu prosedüre uygun şekilde teslim edilir. Depolara alınan malzemeler değerlendirme sonucunda demontaj veya atık olarak muamele edilmesi sağlanır.

Ana depolar ve Sakarya Bölge Deposu dışında geri kazanıma gönderilmelerine kadar geçen sürede trafo ve yağ gibi içerisinde tehlikeli kimyasal bulunan malzemeler yalnızca dökülme paletlerinin üzerinde ve maksimum 3 gün bekletilir. PCB içeriği analizlerle tespit edilmiş arızalı/hurda trafolar ve atık yağlar koltuk depolarda bekletilmeden ana depoya gönderilir.

PCB içeriği tespit edilen arızalı/hurda trafolar üzerine PCB konsantrasyonlarına göre;

- 500 ppm üzeri trafolar için kırmızı,
- 50 ile 500 ppm arasındaki trafolar için sarı,
- 50 ppm altı trafolar için yeşil renkte üzerinde konsantrasyon bilgileri bulunan etiketler
Operasyon yöneticileri tarafından yapılandırılması sağlanmaktadır.

Dökülme paletlerinin içerisinde biriken sıvılar, bölge depo sorumlusu tarafından beton zemin üzerinde dökülme paletinin tahliye vanasından sızdırmaz varillere alınarak veya üstü veya absorban malzeme ile emdirilerek tehlikeli atık olarak merkezi depolara gönderilir.

Dağıtım trafosu, pano, hücre, yağ gibi kullanımı için uygunsuz bulunan ve Bölge Depolarında bekletilmesine izin verilmeyen malzemelerin haricindeki diğer uygunsuz malzemeler, Bölge Depolarında bulunması projelendirilmiş olan her bir atık grubu için ayrı tanımlanmış

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	7/12	03

konteynırlarda ayrı ayrı biriktirilir. Konteynırlarda biriktirilen uygunsuz malzemeler SEDAŞ tarafından organize edilecek olan yaklaşık 20 m³' lük bir taşıma aracını dolduracak seviyeye geldiğinde bölge depo sorumlusu tarafından Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanına bilgi verilerek ilgili SEDAŞ Merkez Depolarına gönderimi için talepte bulunulur. Uygunsuz malzemeler birbiri ile ve/veya başka malzemelerle karıştırılmayacak şekilde Merkez Depolara (Sakarya İlindeki Bölge Depoları ise Sakarya Bölge Deposuna) gönderilir. Sahadan sökülen köşk Bölge Depolarına (Sakarya Bölge Deposu hariç) götürülemez, buralarda depolanamaz. Köşkler sadece tehlikeli atık geçici depolarında muhafaza edilir.

Herhangi bir faaliyet sonucu merkezi depo sahalarına iletilmesi kararlaştırılan uygunsuz malzemenin hurda/ demontaj/ arızalı olup olmadığı teslimat sırasında teslim eden birim, Malzeme Kalite Kontrol Görevlisi ve depo sorumluları birleşiminden oluşan heyet tarafından karar verilerek teslim eden birim tarafından açılan rezervasyonda net olarak belirtilir.

Malzemeler, tanımlı ölçü birimleri ve teslim tarihleri açıkça belirtilen rezervasyon çıktısı ile birlikte depo görevlilerine teslim edilir.

Bölge Depolarında Operasyon Yöneticisi, her uygunsuz malzeme için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen atık kodları yardımı ile uygunsuz malzemenin konacağı yeri belirler.

Depo görevlileri tarafından teslim alınan malzeme(ler), demontaj ve sistemde tekrar kullanılabileceği kararı verilmiş ise depo sahasında Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanı tarafından belirlenmiş uygun alanda depolanır. Ancak bu malzemelerde depoda bulunduğu esnada ya da teslimat esnasında depo görevlileri tarafından herhangi bir tehlikeli maddenin sızıntı/akıtma/damlama durumu tespit edildiği durumda, sorunlu malzeme derhal Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanında ilgili bölmeye alınır ve sahada sızıntının olduğu alan saçıntı kitinin ve/veya emici pedlerin yardımıyla temizlenir. Durum hakkında bilgi depo görevlileri tarafından Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanına ve malzemeyi teslim eden Birim /Bölüme IM_F046 Anlık Kaza/Olay Bildirim Formu ile iletilir..

Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında, depodan sorumlu çalışanlar tehlikeli kodla tanımlanmış atıkların giriş tarihi ve tanımlı ölçü birimini SAP sistemi üzerinden takip ederek en fazla 6 ay süre ile geçici olarak depolar.

Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğünün sorumluluk alanında bulunan atıkların belirlenmiş olan süreler zarfında SEDAŞ sahalarından uzaklaştırılabilmesi amacıyla Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı her sözleşme dönemi için bir kereye mahsus olmak kaydıyla gerekli evrakları ekinde beyan ederek Satın Alma Sorumlusuna talepte bulunur. Atıkların

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	8/12	03

uzaklaştırılması için Satın Alma Müdürlüğüne iletilecek olan talebin ekinde yer alacak şartnamenin çevre hususları ile ilgili kısımları hazırlamak Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanının sorumluluğundadır. Satın Alma Müdürlüğü belirlenen çerçevede izinli/lisanslı ya da Geçici Faaliyet Belgesi bulunan firmalar arasında SAT_POL Satın Alma Politikası doğrultusunda gerçekleştireceği ihale sonucu belirlenecek firma(lar) ile belirli süreli sözleşme(ler) yapar. Bu süre boyunca atıklar depodan sorumlu çalışan tarafından, belirlenmiş olan bu firmalara teslim edilir .

İhale sonucu ile belirlenen, atıkların gönderildiği sözleşmeli atık taşıma ve bertaraf etme şirketlerinin lisansları Satın Alma Müdürlüğü tarafından dosyalanır ve Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürlüğü ile paylaşılır.

Herhangi bir engel bulunmaması durumunda Depo Uzmanı atıkları Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından listelenen, Satın Alma Müdürlüğü tarafından sözleşmeyle bağlanan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisans verilmiş firmalara teslim eder. Sakarya Bölge Deposunda, bu işlemlerin sistemsiz kısmı (mal çıkışları, irsaliye kesilmesi, tartım işlemleri, miktar teslim formlarının oluşturulması, lisanslı atık firmalarına teslimi) oluşturulan sanal depo üzerinden Cihaz Kalibrasyon Uzman Yardımcısı tarafından takip edilir.

5.4. Tehlikeli/Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Kullanımı

SEDAŞ Merkezi Depo Sahaları ve Sakarya Bölge Deposu içerisinde bulunan Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarının her biri 10 ayrı bölmeden ya da kasadan oluşur. Bu bölmelerin her biri ayrı bir atık grubunu muhafaza etmek için tasarlanmıştır ve sürekli kilitli tutulurlar. Depolarda mesai bitiminden sonra anahtarlar güvenlik görevlisine teslim edilir. Herhangi bir uygunsuz malzeme veya atık girişi yapılması gerektiği durumda güvenlik görevlileri mutlaka ilgili depo sorumlusuna bilgi verir. Anahtar sürekli depo görevlilerinde bulunur. Her bir bölmede Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenen atık kodu listesi doğrultusunda tanımlanmış olan atık grubu veya o gruba ait uygunsuz malzeme depolanabilir. Bölmede depolanan atığın atık kodu listesinde belirlenmiş olan kodu ile bölmenin kapısında yazan atık grubu kodu aynı olmalıdır.

Tehlikesiz atıklar depo sahalarında tanımlanmış alanlarda sızdırmaz beton zemin üzerinde en fazla 1 yıl süre ile geçici olarak muhafaza edilir.

Tehlikesiz olarak sınıflandırılmış olan ancak operasyon ya da depo teslimatı sırasında şebeke operasyon görevlileri tarafından yağ vb. bir kimyasalla kirlendiği tespit edilen atıklar derhal tehlikeli atık alanına alınır ve tehlikeli atıkların depolanabilecekleri süreye uygun şekilde atık koduna uygun lisanslı firmaya teslim edilerek Şirket sahalarından uzaklaştırılır.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	9/12	03

Depo sorumluları, teslim edilen tehlikeli atıkları belirlenen atık kodlarına ve bölmelerin kapılarında bulunan tabelalara göre sınıflandırarak kilitli bölmelerde muhafaza edilmek üzere koordinasyonu sağlarlar.

Atıkların muamelesi sırasında sahada meydana gelebilecek herhangi bir döküntü ve/veya sızıntı durumunda toprağın ve suyun kirlenmesini önlemek için döküntü/sızıntı kitlerinde bulunan sosis, yastık, emici pedlerden biri veya birkaçı döküntü/sızıntının durumuna göre kullanılır. Döküntü ve Sızıntı Kitleri her zaman için Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarının yakınında kolay ulaşılabilecek şekilde tutulur ve içerisinde bulunan herhangi bir malzemenin azalması durumunda depo görevlileri tarafından Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanına bilgi verilir. Döküntü Kiti içerisinde kullanılmış olan herhangi bir malzeme kirlenmiş sayılır ve tehlikeli atık olarak muamele görür. Ayrıca atık depolama alanında işaretli yerlerde yangın söndürme tüpleri her zaman hazır bulundurulur ve bu tüplerin kullanılabilir durumda olması İş Güvenliği Uzmanları tarafından sağlanır.

Bölge Depolarında biriken uygunsuz malzemelerin yani tehlikeli/tehlikesiz potansiyel atıkların ana depolara taşınması Bölge Müdürlüğünün yönetimindeki araçlar ile gerçekleştirilir. Bölge Müdürlüğü tarafından planlanan çalışmalar için gerekli malzemelerin ana depodan alınması için yönlendirdikleri araçlara, ilgili bölge deposunda biriken uygunsuz malzemelerde yüklenerek Operasyon Yöneticileri bilgisi ve planlaması dâhilinde Şebeke Operasyon Görevlisi tarafından ana depoya gönderilir. Planlamadaki esas; bu prosedürde belirtilen bölge depolarında bekleme süreleri ile gidiş ve dönüş doluluklarının sağlanmasıdır.

Bunun haricinde Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanlarının bölge depolarına malzeme sevkiyatlarında kullandığı araçlara sığabilecek hacimdeki uygunsuz malzemeler, araç kapasitesini dolduracak miktara ulaştığında Şebeke Operasyon Görevlisi tarafından (Operasyon Yöneticileri bilgisi dahilinde) Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanına e-mail yoluyla bildirilir. Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanı bölge depolarından gelen bu bildirimleri dikkate alır ve bölge depolarına yapılacak olan malzeme sevkiyatının geri dönüş yükü olarak sevkiyat planlamasını yapar.

Ana depoya iade edilecek malzemeler malzeme kodu bazında birbirinden ayrı olacak şekilde araçlara yüklenir.

Tehlikeli atık geçici depolama alanları ve Bölge Depoları'nın her biri Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından yılda bir kez olacak şekilde IM_F028 Tehlikeli Malzeme/Atık Alanı Denetim Formu ile kontrol edilir. Kontrol sonuçları her ay Strateji ve Planlama Uzmanları tarafından ilgililere raporlanır. Strateji ve Planlama Uzmanı tarafından kontrol esnasında tespit

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	10/12	03

edilen uygunsuzluklara ilişkin, takip eden ayda, ilgililerce herhangi bir aksiyon veya geri bildirim yapılmadığı tespit edildiğinde, bu durum ilgili bir üst yöneticiye raporlanır. Bunun haricinde ilgili depo sorumlusu tarafından gözle kontroller herhangi bir periyoda ya da kurala bağlı kalmaksızın sürekli gerçekleştirilir. Ayrıca SCM_F015 Ana Depo Denetleme Formu ile 2 ayda bir ana depolarda, SCM_F016 Koltuk Depo Denetim Formu ile 6 ayda 1 koltuk depolarda Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanı tarafından denetleme yapılır. Bu denetimler sırasında Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında herhangi bir uygunsuzluk tespit etmesi durumunda Malzeme Planlama ve Lojistik Uzmanı, Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı ile ilgi paylaşımında bulunur.

5.5. Atık Teslimi

Tüm atıklar, bertaraf etme sahasına taşınmadan önce tartılırlar. Bu bilgi, sevk irsaliyesine yazılır ve aynı zamanda firma tarafından MoTAT sistemine girilir.

Atıkların bulundukları yerde gömülmelerine, dökülmelerine veya yetkisiz kişi ve kuruluşlara verilmek suretiyle uzaklaştırılmalarına izin verilmez. Atıkların teslimi için yalnızca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onaylı sahalar ve sahada üretilen atıkların taşınması ve bertaraf edilmesi/geri kazanımı için yeterli sahibi kişi ve kuruluşlar kullanılır.

Atık taşıma ve bertaraf etme firmaları, şirket gerekleri ve yasal gerekler açısından yeterliliklerini saptamak üzere Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürlüğü tarafından değerlendirilirler. Atık firmalarının tüm dokümanları (ruhsatları, izinleri, sigorta belgeleri vb.) Satın Alma Müdürlüğü tarafından alınır, muhafaza edilir ve her atık gönderiminden önce depodan sorumlu çalışan tarafından kontrol edilir. Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından rutin olarak yapılan depo denetimlerinde atık gönderimine ilişkin kayıtlar incelenir.

Tehlikeli atıkların depolama süreleri doğrultusunda atık firmasına teslim organizasyonu yapılmasını takiben izinli/lisanslı bertaraf/geri kazanım firmasına teslimi esnasında Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanlarına yüklenecek atık kodu bilgisi verilir ve Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanının MoTAT sistemi üzerinden almış olduğu Taşıma Kontrol Numarası (TKN) Veri Kayıt Görevlisi¹ tarafından temin edilir. Bu işlemin yapılması için; atık kodu ve atığın teslim edileceği anlaşmalı lisanslı firmalara firmaya ilişkin bilgiler depodan sorumlu çalışan/Veri Kayıt Görevlisi tarafından Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanına eksiksiz olarak iletilir ve izinli/lisanslı bertaraf/geri kazanım firmasına teslimi sırasında firmanın MoTAT sistemine girişinin yapılması sağlanır. Atık gönderimi sırasında sevk irsaliyesiyle birlikte IM_F103

¹ Sakarya' daki Tehlikeli Atık Geçici Depo Alanından yapılan atık teslimatlarında bu görev cihaz kalibrasyon uzman yardımcısı tarafından gerçekleştirilir.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	IM_P016	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	11/12	03

Tehlikeli Madde Sevkiyat Formu depodan sorumlu çalışan/Veri Kayıt Görevlisi tarafından 2 nüsha olarak hazırlanır, bir nüsha araca teslim edilir, bir nüsha teslimatın gerçekleştiği depoda dosyalanır. İzleme Ölçme Prosedürü doğrultusunda atık firmasına SAP kaydı ile teslim edilen atıkların miktar bilgisi SAP'den çekilmek üzere Malzeme Planlama ve Lojistik Yöneticisi , sipariş kaydı ile çıkışı yapılan atıklar için ise miktar bilgisi ilgili Satın Alma Müdürlüğü'nden talep edilir.

Atıklar araca yüklenirken aynı araca farklı atık koduna sahip atıkların yüklenmemesine ya da farklı atık koduna sahip tehlikeli atıkların birbirinden ayrı olacak şekilde yüklenmesine ve tehlikeli atıklar ile tehlikesiz atıkların karıştırılmamasına dikkat edilir.

Aynı zamanda tehlikeli atıklar için ise MoTAT sistemi üzerinden çekilen raporla da takibi yapılır.

Tehlikeli ve Tehlikesiz atıklar, Bakanlıkça hazırlanan web tabanlı program kullanılarak bir önceki yıla ait bilgiler girilerek yılda bir olmak üzere, takip eden yılın Mart ayının sonuna kadar Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından beyan edilir.

Atık yağ miktarı, Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı tarafından Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne, Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği'nde belirlenen Ek 2 Atık Yağ Beyan Formu ile her yıl Şubat sonuna kadar beyan edilir.

Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı , atık yönetim planı hazırlar ve onaylanmak üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirilir.

Tüm SEDAŞ çalışanları, atık üretilmesini önlemeye veya üretilen atık miktarlarını asgariye düşürmeye yönelik Şirket uygulamalarına tabidir.

Atık Yönetim Planları/Atık yağ beyan formları ve IM_F028 Tehlikeli Malzeme/Atık Alanı Denetim Formu 5 yıl süreyle muhafaza edilir.

6 . İLGİLİ DOKÜMANLAR

IM_F028	Tehlikeli Malzeme/Atık Alanı Denetim Formu
SCM_F015	Ana Depo Denetleme Formu
SCM_F016	Koltuk Depo Denetim Formu
IM_F046	Anlık Kaza/Olay Bildirim Formu
SAT_POL	Satın Alma Politikası
IM_F103	Tehlikeli Madde Sevkiyat Formu
IM_P017	Çevre ve İSG Performans İzleme ve Ölçme Prosedürü

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan
Strateji ve Yönetim Sistemleri Uzmanı	Stratejik Planlama ve Geliştirme Müdürü	Regülasyon ve Uyum Direktörü